

Annwyl Syr/Madam,

Dyma gwrthwynebiad Cyfeillion y Ddaear Cymru i'r adweithyddion a gynllunir gan Hitachi.

O'r adewithyddion felly sydd yn bodoli, dim un sydd wedi ei adeiladu ar amserlen briodol, mae pob un wedi costio'n fwy na'r disgwyl, a mae eu perfformiad wedi bod yn wael. Gan fod cyllideb adweithyddion niwclear wedi seilio ar rhagdybiaethau perfformiad cynhyrchu o 80-90%, na fydd yr adweithyddion hyn yn debyg o gyrraedd y nod a mi fydd y canlyniadau economegol a chymdeithasol yn llawer gwaeth na'r disgwyl.

Nad ydy pryderon iechyd wedi'u lleddfu o gwbl.

Mae'n hysbys bod ymbelydredd sy'n gysylltiedig ag adweithyddion niwclear yn cael ei ddosbarthu i'r ardal leol, a mae'n debyg o astudiaethau yn [Yr Almaen](#) yn arbennig, a [llefydd eraill](#) megis Ffrainc, fod mwy o achosion cancr i'w canfod yng nghyffiniau atomfeydd na byddwch chi'n ei ddisgwyl fel arall.

Na fydd yr adweithyddion arfaethedig yma ychwaith gwella gallu rhwydwaith ynni Prydain i wrthsefyll heriau allanol. Pan fo atomfa yn cau i lawr yn annisgwyl – a mae tystiolaeth llw i ddangos bod hynny'n digwydd yn llawer amlach nag a dybiwyd – mae'n gwaethygu sadrwydd y system, nid ei gryfhau.

Nad ydy dadl yr NIA fod angen atomfeydd i gynhyrchu trydan trwy'r amser ychwaith yn dal dŵr. Mae hen ddigon o adnoddau ynni adnewyddadwy i ddod i'r adwy. Erbyn i'r atomfa yn Wylfa gael ei adeiladu, fe fydd costau ynni'r haul a'r gwynt traean ac yn llai o'r cost o ynni niwclear. A mi fydd technolegau eraill megis ynni'r llanw yn gynyddol lenwi'r adegau pan fydd angen ynni trwy gydol y dydd.

Yn wir, mae ynni niwclear yn disodli buddsoddiad dyle fynd i ddiwydiannau ynni adnewyddadwy, ac yn gweithio felly yn erbyn sadrwydd y sytem ynni ym Mhrydain.

Mae hefyd yn tynnu sylw oddi ar brosiectau mwy cynaliadwy, hir-dymor, fel grid cysylltiedig Ewrop-Gogledd Affrica cyfan.

Yn y degawdau a ddaw, nid atomfeydd fydd yn pweru Ewrop, ond cymysgiad o ynni adnewyddadwy, gan gynnwys ynni'r dŵr o ogledd Ewrop, ynni'r haul o ogledd Affrica a de Ewrop, ynni'r gwynt o orllewin Ewrop, ac ynni'r llanw o arfordiroedd Ewrop.

Dim ond ffŵl fyddde'n betio'i dŷ ar chwyldro atomfa i ddod i'r adwy. Nid fwriad sydd gennym weld Llywodraeth Prydain cael ei labelu felly.

Yn gywir,

Gareth Clubb